

مقطع تحصیلی: کاردانی ■ کارشناسی □ رشته: روابط عمومی ترم: ..... سال تحصیلی: 1398-1399
 نام درس: کاربرد وسایل سمعی و بصری نام و نام خانوادگی مدرس: رویا نصیری
 آدرس email مدرس: roya.nassiri@gmail.com تلفن همراه مدرس: .....-.....

جزوه درس: کاربرد وسایل سمعی و بصری ..... مربوط به هفته : چهارم ■
 text: دارد ■ ندارد □ voice: دارد □ ندارد ■ power point: دارد □ ندارد ■
 تلفن همراه مدیر گروه : .....

به نام خدا

انواع موضوعات و سوژه ها در عکاسی

انواع موضوع در عکاسی

در هر عکسی کادربندی، نور، رنگ، لحظه و ... همه وجود دارد. اما این عناصر سازنده تصویر بر حسب طبیعت و نوع موضوع، حالت و اهمیت یکسان ندارند.

برای عکاسی از هر موضوع لازم است که نکات مربوط به هر موضوع را بدانید در ادامه نکات مهم در رابطه هر موضوع عکاسی را خوب بخوانید

دوردست‌ها: گاه فواصل دور در بیابان‌ها و کوهستان‌ها به رنگ آبی روشن یا بنفش دیده می‌شود. این رنگ‌ها در عکاسی مناظر، وضوح تصویر را کم می‌کند. تنها راه چاره انتخاب زمان مناسب است. بهترین زمان از نظر شرایط جوی، صبح یا عصر یک روز آفتابی است. در این شرایط، فیلترهای رنگی هیچ کمکی نمی‌کند.

آسمان: منظور از عکاسی آسمان، زمانی است که آسمان، موضوع اصلی تصویر باشد. چنانچه هدف آسمانی است لطیف و ملایم با ابرهای سفید از فیلتر زرد یا زرد سبز استفاده شود. اگر بخواهیم تیرگی بیشتر شود، از فیلتر نارنجی و قرمز باید کمکی گرفت؛ این توصیه در عکاسی سیاه و سفید کاربرد دارد.

دریا: در عکس‌های سیاه و سفید کنار دریا در بکار بردن فیلترهای زرد یا سبز که مانع عبور اشعه آبی هستند، نباید زیاده‌روی شود. فاصله دوربین را برای اولین امواج تنظیم می‌کنیم و در حد امکان ضد نور عکس گرفته شود. و از سرعت‌های نسبتاً بالا استفاده می‌کنیم. مثل ۱/۲۵۰ یا ۱/۵۰۰. اما سرعت‌های بالاتر حالت حرکت امواج را از بین می‌برد. در کنار دریا فیلم‌های متوسط کفایت می‌کند. فیلتر ماروآء بنفش (U.V) نباید فراموش شود.

کنار دریا: در کنار دریا موضوعات جالبی وجود دارد. نور کنار دریا بسیار مؤثر است و باید با انتخاب سرعت‌های بالا از مقدار نور کاست. استفاده از فیلتر زرد یا زرد سبز مفید است؛ ولی الزامی نیست. این توصیه در عکاسی سیاه و سفید کاربرد دارد. در کنار دریا فیلتر U.V (ماوراءبنفش) حتماً همیشه روی عدسی باشد.

برف: در مناظر برقی، وقتی که آفتاب می‌تابد و سایه‌های لطیفی از اشکال و انسان‌ها روی برف می‌نشیند، کار ساده‌تر است. هرچه نور مایل‌تر باشد، نتیجه زیباتر بود. در این شرایط فیلتر U.V (ماوراءبنفش) حتماً استفاده شود. هنگامی که آفتاب می‌درخشد و آسمان صاف و آبی است، چون سایه‌های برف انعکاسی از آبی آسمان دارند، استفاده از فیلتر زرد یا زرد سبز مناسب است. با استفاده از فیلم‌های متوسط و حتی ضعیف و محاسبه دقیق نور از پرنور دیدگی و از بین رفتن جزئیات جلوگیری می‌شود. در مناظر برخی نیز حالت‌های ضد نور بهترین و جالب‌ترین تصاویرند.

کوه‌های بلند: در کوه‌هایی که با سطح دریا بیش از دو هزار متر ارتفاع دارند، پرتوهای ماوراءبنفش به حد وفور وجود دارند. که روی فیلم اثر می‌گذارند و وضوح مناظر از بین می‌رود. هنگام گرفتن عکس رنگی از این موضوعات، خطر آبی شدن عکس خیلی زیاد است و حتماً از فیلتر ماوراء بنفش (U.V) استفاده شود. در عکاسی سیاه و سفید از به‌یکار بردن فیلترهای زرد و نارنجی در این موضوعات خودداری کنید؛ زیرا آسمان را خیلی تیره می‌کند. در این شرایط فیلم‌های متوسط مناسبند و باید از دادن نور زیاد به فیلم پرهیز شود.

پانوراما: تصاویری از یک شهر یا رشته‌کوه و ... که دارای ابعاد غیر عادی است و تمام شهر یا کوهستان را یکجا نشان می‌دهد و معمولاً از مجموعه چند عکس به‌وجود می‌آید، تصاویر پانورامیک گفته می‌شود، که شاید معادل 'گشتی در افق' باشد. هیچکدام از عدسی‌های معمولی قادر به گرفتن چنین فضایی نیستند؛ بلکه این نوع عکس با چرخش دوربین در روی سطح کاملاً افقی و گرفتن عکس‌های پیاپی و قرار دادن آنها در کنار هم به‌دست می‌آیند. این نوع عکس‌ها حتماً باید روی سه‌پایه محکم و در حالت گردان باشد و کوچکترین حرکتی اتفاق نیفتد. می‌توان از عدسی‌های با زاویه دید بازتر از نرمال استفاده کرد.

مناظر شهری: در این نوع مناظر حضور ساختمان‌ها و خانه‌ها، امری طبیعی است و نیاز به ترکیب‌بندی مناسبی دارند. و نقطه دید و سلیقه فراوان باید بکار رود. قواعد و قوانین مربوط به مناظر در این نوع عکس‌ها نیز باید رعایت گردد.

مناظر شبانه: آخرین ساعات روز وقتی آسمان هنوز تاریک نشده و چراغ‌ها روشن است، تهیه تصاویر جالب امکان‌پذیر است. آنچه مهم است وجود اختلاف و تضاد میان لکه‌های سیاه و سفید و میزان شدت آنهاست. بهترین موقعیت، زمانی است که ساعتی پیش باران باریده باشد و زمین هنوز خیس باشد و انعکاس نور چراغ‌ها روی زمین به زیبایی تصویر می‌افزاید. منابع نور باید در میدان دید باشد؛ اگر عکس از خیابان است، دیافراگم را ببندید تا مدت طولانی‌تری نور بدهید و دوربین باید روی سه‌پایه قرار گیرد.

فضاهای داخل خانه: در داخل اتاق‌ها و فضای داخل خانه، می‌توان با سرعت‌های کافی عکس گرفت و وجود چراغ‌های روشن به تصویر کمک می‌کند. حتی اگر از چراغ‌های عکاسی استفاده شود، از خاموش کردن چراغ‌های اتاق‌ها خودداری کنید. برای محاسبه نور از نورسنج‌های حساس و مطمئن استفاده کنید. و در مواقع ضروری از فلاش استفاده کنید.

مناظر صنعتی و کارخانه‌ها: موضوعات صنعتی شامل کارخانه‌ها، ماشین‌های صنعتی، سالن‌های صنعتی، وسایل صنعتی و ... می‌باشد. عسکبرداری از این موضوعات باید دقیق و واضح و دارای عمق باشد. در مواقعی که هوا آفتابی است، عکاسی از سالن‌ها راحت است؛ ولی باید زاویه‌ای را انتخاب کرد که عمق را نشان دهد و باید از سرعت پایین استفاده شود. در هوای ابری که چراغ سالن‌ها روشن است، از فلاش استفاده کنید. استفاده از سه‌پایه امر مهمی در موفقیت این‌گونه عکس‌هاست.

صفحات کتاب: عسکبرداری از صفحات کتاب نیاز به وسایل دقیقی دارد. برای تهیه این عکس‌ها، از عدسی‌های کلوزآپ و وسایل دیگر استفاده می‌شود؛ مثل سه‌پایه مخصوص با بازویی که حداقل تا ۱۱۱ mm قابل بلند کردن باشد؛ صفحه مخصوص زیر سه‌پایه؛ انواع مخصوص لنز کلوزآپ؛ حلقه‌های مخصوص عدسی‌های فوق در چند نوع به اندازه‌های مختلف؛ کوپلرهای مخصوص برای زمانی‌که دوربین و وسائل آن به پایه مخصوص بسته شده تا تنظیم متراژ با حساسیت زیاد ممکن شود.

پرتره (تک‌چهره): اگرچه نور روز ملایمت، عمق و برجستگی خوشایندی به چهره می‌بخشد؛ اما خوب است بدانیم که معایب و اشکالات زیادی دارد؛ مثلاً ناپایدار است و قابل کنترل نیست. اگر از نور مستقیم خورشید بدون امکانات ملایم کردن سایه‌ها استفاده شود، تصاویری خشن ایجاد خواهد شد که فقط برای بعضی چهره‌ها مناسب است. پرتره‌ها در سایه دارای سایه‌روشن‌های لطیف و خوشایندی می‌شود و نور سایه برای مبتدیان پرتره، مناسب‌ترین نور است. اما متخصصین پرتره، استفاده از نور مصنوعی را ترجیح می‌دهند.

ابتدا باید مدل را به دقت مطالعه کرد و او را به حالات متنوعی وادار نمود و بعد بهترین و طبیعی‌ترین حالات را کشف نمود. باید به دور مدل چرخید و بهترین زوایا را پیدا کرد. بعضی عدسی‌های مخصوص پرتره، خاصیت نرم کردن تصویر را دارند و این عدسی‌ها، با نرم کردن کناره‌های خطوط، بعضی از معایب چهره مثل چین و چروک را نرم می‌کنند و حتی گاهی نیاز به روتوش را از بین می‌برند.

برای دوربین‌های کوچک که امکان استفاده از عدسی‌های مزبور را ندارند، شیشه‌های مخصوصی می‌سازند که مانند فیلتر روی عدسی بسته می‌شود و با شکست نور، نرمش لازم را ایجاد می‌کند. این شیشه‌ها را فیلتر نرم‌کننده یا پخش‌کننده می‌نامند. در عکاسی پرتره باید از عدسی‌هایی که دارای فاصله کانونی بلندتری هستند، استفاده کرد؛ تا بدون نزدیک شدن به چهره آن را درشت گرفت. در هر صورت نباید بیش از ۱/۵ متر به مدل نزدیک شد. بهترین عدسی‌ها برای پرتره، عدسی‌هایی است که دارای فاصله کانونی دو برابر عدسی نرمال در هر دوربینی باشد. مثلاً در دوربین‌های ۳۵ میلیمتری که فاصله کانونی عدسی نرمال آنها ۵۰ میلیمتر است، برای پرتره عدسی‌هایی با فاصله کانونی ۸۵ تا ۱۰۵ می‌سازد. در عکاسی از پرتره می‌توان از لامپ‌هایی که مخصوص عکاسی هستند یا لامپ‌های هالوژن و یا فلاش استفاده کرد. فاصله عدسی باید روی چشم‌ها میزان شود. برای بعضی چهره‌ها، زاویه دید بالا و برای بعضی دیگر زاویه دید پایین مناسب‌تر است؛ اما اکثراً وضع متوسط یعنی برابر صورت نتیجه بهتری دارد.

انتخاب زمینه نیز نقش مؤثری در کیفیت تصویر دارد و لازم است که در زمینه تناسب و هماهنگی کاملی با مدل داشته باشد و طوری انتخاب شود که توجه را از موضوع اصلی (پرتره) منحرف سازد. منابع نور را گاهی با صفحات منعکس‌کننده از کاغذ یا پارچه سفید می‌توان تکمیل کرد و یا سایه‌ها را

ملایم کرد. بهر حال یک عکس چهره اگر به درستی گرفته شود، می‌تواند عواطف و احساس شخصی و حالات روحی وی را نشان دهد.

تقسیم بندی سبکها و ژانر های عکاسی کار مشکلی است به همین دلیل هر عکاس را می‌توان صاحب یک ژانر از عکاسی دانست. در این نوشته سعی شده به تمام انواع عکاسی که شناخته شده پرداخته شود و در پایان منابع آموزش عکاسی از لیندا برای شما معرفی شود.

سوالات:

هر کدام از موضوعات می‌تواند یک سوال باشد.

در آزمون پایانی در رابطه با هر موضوع می‌توان مثل نمونه زیر سوال طرح کرد:

❖ عکاسی با موضوع دوردست‌ها را بیان کنید